SUOMI

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

Vipuvoimaa EU:lta 2007–2013

PEFC
PEFC/02-31-135

YMPÄRISTÖMERKKI
MILJÖMÄRKT
441 002
Painotuote

Lisätietoa internetissä
Perustietoa Suomesta www.lifeinfinland.fi
Maahanmuuttovirasto www.migri.fi
Maistraatit www.maistraatti.fi
Poliisi www.poliisi.fi
Kela ja Verohallinto www.intofinland.fi
Työ- ja elinkeinopalvelut www.te-palvelut.fi
Infopankki www.infopankki.fi
Ulkoasiainministeriö www.formin.fi
Opiskelu Suomessa www.studyinfinland.fi
Julkiset palvelut verkossa www.suomi.fi
Kansalaisneuvonta www.kansalaisneuvonta.fi, puh. 0295 000

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

Esitteen on tuottanut sisäasiainministeriö Euroopan sosiaalirahaston tuella vuonna 2011. Esite on päivitetty työ- ja elinkeinoministeriössä 2013.

TERVETULOA SUOMEEN

Perustietoa asumisesta ja oleskelusta Suomessa.
Lisää tietoa löydät osoitteesta www.lifeinfinland.fi.

MUUTTO SUOMEEN? MITEN PÄÄSEN ALKUUN?

Hoida ensin nämä asiat, kun olet muuttanut Suomeen:

1. Asunto
Hanki itsellesi asunto. Et voi rekisteröidä itseäsi Suomessa asuvaksi henkilöksi, jos sinulla ei ole osoitetta.

2. Maistraatti
Rekisteröi itsesi Suomessa asuvaksi maistraatissa, josta saat myös henkilötunnuksen.

3. Puhelin
Hanki oma matkapuhelin, sillä yleisiä puhelimia on vähän. Matkapuhelinliittymän avaaminen voi olla kallista ulkomaalaiselle takuumaksun vuoksi. Voit ostaa prepaid-liittymän teleoperaattorin kaupasta tai R-kioskista.

4. Pankkitili
Avaa pankkitili, sillä Suomessa palkka maksetaan pankkiin. Myös sosiaaliedut, kuten toimeentulotuki, maksetaan pankkitilille. Tarvitset passin tai henkilötodistuksen pankkitilin avaamista varten.

5. Selvitä oikeutesi sosiaaliturvaan
Kela on Suomessa vastuussa asumiseen perustuvasta sosiaaliturvasta. Saat oikeuden Kelan hoitamiin sosiaaliturvaetuuksiin, jos muutat Suomeen vakinaisesti. Voit saada oikeuden sosiaaliturvaan myös silloin kun sinulla on työpaikka Suomessa. Työn täytyy kestää vähintään 4 kuukautta ja työn minimiedellytysten täytyy täyttyä. Sairausvakuutus on osa Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa. Sinulla voi olla oikeus myös muihin etuuksiin, jos kuulut Suomen sosiaaliturvaan. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi perhe-etuudet, jos etuuden saamisen edellytykset täyttyvät. Sinun on itse haettava Kelasta oikeutta sosiaaliturvaan. Kela antaa sinulle asiassa päätöksen ja tilaa sinulle automaattisesti Kela-kortin, jos saat oikeuden sairausvakuutukseen. Kysy apua Kelan toimistosta tai puhelinpalvelusta. Tutustu myös Kelan verkkosivuihin www.kela.fi.

6. Verokortti
Saat verokortin verotoimistosta. Tarvitset sitä palkkaa tai muita tuloja varten. Sinulla täytyy olla passi tai henkilötodistus verokortin hakua varten.

7. Työn hakeminen
Voit ilmoittautua TE -toimistoon (Työ- ja elinkeinotoimisto) työnhakijaksi, jos sinulla ei ole työtä. Suomessa on oikeus saada työttömyysturvaa, jos on työtön. TE -toimisto järjestää suomen ja ruotsin kielen kursseja työnhakijoille.

8. Kielen opiskelu
Hae suomen tai ruotsin kielen kurssille nopeasti.
Kurssille voi olla jono. Työpaikan saaminen on helpompaa, jos osaat kieltä. Voit opiskella suomea ja ruotsia myös itsenäisesti esimerkiksi internetissä sivulla www.kotisuomessa.fi.

TARVITSETKO OLESKELULUVAN?

Pohjoismaiden kansalainen, EU-kansalainen, ETA-maiden tai Sveitsin kansalainen

Pohjoismaiden kansalaisilla on oleskelu- ja työskentelyoikeus Suomessa. Yli kuuden (6) kuukauden oleskelu edellyttää rekisteröitymistä maistraatissa. Myös EU- ja ETA-maiden sekä Sveitsin kansalaisilla on oleskeluoikeus Suomessa. Yli kolmen (3) kuukauden oleskelu edellyttää rekisteröitymistä poliisilaitoksella.

Muiden kuin EU:n tai Pohjoismaiden kansalaiset

Jos aiot olla Suomessa yli kolme (3) kuukautta, tarvitset oleskeluluvan. Lupaa haetaan lähtömaasta Suomen edustustosta tai Suomessa poliisilta. Paluumuuttajana voit saada oleskeluluvan, kun sukujuuresi ovat todistetusti Suomessa. Jos sinulla on Suomessa perhe tai perheenjäsen, voit saada oleskeluluvan Suomeen perhesiteen vuoksi. Oleskelulupia on erilaisia, esimerkiksi työhön ja opiskeluun. Voit kysyä lisää tietoa Maahanmuuttovirastosta (www.migri.fi) ja poliisilta (www.poliisi.fi).

MISTÄ ASUNTO?

Sekä vuokra- että omistusasuntoja voit etsiä sanomalehdistä ja internetistä. Asunnon voit vuokrata niin yksityiseltä ihmiseltä kuin myös kunnalta.

Kun vuokraat asunnon, sinun on sovittava vuokranantajan kanssa kirjallisesti vuokrasopimuksessa vuokran ajasta ja määrästä. Sinun täytyy myös maksaa vuokravakuus, joka on enintään kolmen kuukauden vuokran määrä. Saat vuokravakuuden takaisin, kun muutat asunnosta pois.

Muista!
Tarkista täytyykö sinun rekisteröityä maistraatissa tai poliisilaitoksella Suomessa asuvaksi.

Lue lisää: www.asuminen.fi ja www.lifeinfinland.fi

APUA KOTOUTUMISEEN JA KIELEN OPISKELUUN

Sinulla on mahdollisuus palveluihin, jotka auttavat kotoutumaan Suomeen muuton jälkeen. Neuvontaa tarjoavat kotikuntasi viranomaiset tai TE-toimistot. Sinulle voidaan laatia esimerkiksi alkukartoitus, jossa selvitetään osaamistasi, elämäntilanteesi ja niiden mukainen koulutustarve sekä tarve kotoutumissuunnitelmaan.

Alkukartoituksen perusteella sinulle voidaan laatia kotoutumissuunnitelma. Yksilölliseen kotoutumissuunnitelmaan sisältyy yleensä kielen opiskelua ja tarvittaessa myös muita palveluita. Voit mahdollisesti saada kotoutumistukea toimeentulosi turvaamiseksi niin kauan kuin sinulla on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma.

TERVEYDENHUOLTO

Suomessa on kattava julkinen terveydenhuolto, esimerkiksi jokaisessa kunnassa on terveyskeskus. Lapsille tarkoitetut neuvolapalvelut ovat ilmaisia, samoin useimmat lääkäripalvelut alle 18-vuotiaille.

Yleensä kaikki Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt kuuluvat Kelan sairausvakuutuksen piiriin. Jos sinulla on oikeus sairausvakuutukseen, voit saada korvauksen lääkkeistä. Voit saada korvauksen myös kustannuksista, joita sinulle syntyy yksityisten terveyspalvelujen käytöstä. Selvitä, onko sinulla oikeus sairausvakuutukseen ja muuhun sosiaaliturvaan Kelassa (www.kela.fi). Julkisista terveyspalveluista vastaavat kunnat. Yleensä sinulla on oikeus niihin, jos maistraatti on myöntänyt sinulle kotikunnan Suomesta. Muista, että myös monella työpaikalla on käytössä työterveyshuolto.

Hätätilanne

Yleinen hätänumero on 112. Sieltä saa paikalle ambulanssin, poliisin ja palokunnan.

Mielenterveyden ongelmiin voi hakea apua terveyskeskuksestasi. Lisätietoa myös sivulta www.e-mielenterveys.fi.

Kriisipalvelu ulkomaalaisille puh. 09 4135 0501